

Celje, 1. avgust 2016

Informacija za medije

Žirija izbrala pet zbirk za Veroniko

Znane so pesniške zbirke, ki so letos v igri za jubilejno, 20. Veronikino nagrado za najboljšo pesniško zbirko leta v Sloveniji. Strokovno žirijo, v njej so Barbara Korun, pesnica, kot predsednica, Tjaša Razdevšek, Kulturna redakcija TV Slovenije, in Darka Tancer Kajnih, profesorica, Mariborska knjižnica, se je med več kot 250-timi zbirkami, ki so izšle v času od lanskega junija do vključno maja 2016, odločila za naslednje: Dolgo smo čakali na dež, avtorica je Alja Adam, Ljubica Rolanda Barthesa, avtorice Ane Makuc, Tišima, avtor je Uroš Prah, Druga obala, avtor je Peter Semolič, in Delta, pesnice Kaje Teržan.

Žirija je v utemeljitvi zapisala, da je na prvem mestu odločala kakovost, a da je dala prednost mlajši pesniški generaciji, Veronikin lavreat, lavreatinja bo znan 30. avgusta na jubilejni, 20. podelitvi te osrednje literarne nagrade za poezijo v državi. Podeljuje jo Mestna občina Celje in prinaša 4000 evrov bruto. Dodana ji je posebna mestna listina, letos tudi unikatno pisalo, ki so ga posebej za Veroniko izdelali v celjskem podjetju Viva pen.

Iz utemeljitve žirije.

Dolgo smo čakali na dež (Center za slovensko književnost)

Tretja pesniška zbirka Alje Adam *Dolgo smo čakali na dež* odpira zanimiv in ploden preplet telesnega, osebnega, in simbolnega, družbenega, še posebej zato, ker se nasloni na žensko, matrilinijsko izročilo, posredovano po materah oziroma po babicah, prijateljicah in drugih ženskah. Do tega izročila in do podob svojih prednic ima zelo kompleksen, racionalno izmuzljiv, ambivalenten odnos, kot je odnos do starih boginj, ki v sebi združuje tako grozo pred njihovo presežnostjo kot zaupanje vanje. Govorka je družbeno osveščena, v napetem odnosu do sveta in same sebe.

Adamova piše pesmi brez pretenzij, *pesmi, ki dihajo* in so žive. In biti živ in se kdaj pa kdaj *prepustiti toku brzic*, ni lahka gesta niti samoumevna. Kot ni samoumevno biti ženska, ne od začetka, ne nikjer vmes. Svoja spoznanja poveže z izpričanimi izkušnjami prednic, sedanjí čas s preteklimi časi in z različnimi spoznavnimi ravni tako, da jih odpre v neznano, razumu nedostopno nespoznavno, torej v nekaj, česar ni mogoče asimilirati, zato pa tudi ne kontrolirati, obvladati ali izkoristiti. Alja Adam je doslej izdala pesniški zbirki *Zaobljenost* in *Zakaj bi omenjala Ahila*.

Ljubica Rolanda Barthesa (KUD Apokalipsa)

Prvenec Ane Makuc *Ljubica Rolanda Barthesa* je zbir ženskih glasov, bodisi izmišljenih (npr. gospa Kolumb, Ljubica Rolanda Barthesa), bodisi resničnih, zgodovinsko izpričanih (npr. Frida Kahlo, Anaïs Nin, Virginia Woolf, Anne Boleyn), bodisi mitoloških ženskih likov (Saloma, Kasandra, Sapho, Rdeča kapica). Prvoosebne izpovedovalke so pogosto pesnice, intelektualke, ustvarjalke, močne in družbeno vplivne ženske; njihov odnos do moških predstavnikov patriarhalnega sveta je subverziven. Čeprav doživljajo kolonialistični in imperialistični patriarhat kot svet nasilja, plenjenja in grabeža,

podjarmljanja vsega drugega, drugačnega, šibkejšega, ne pristajajo nanj in ponujajo svojo inačico osvobojenega, emancipiranega sveta.

Pesniške ženske figure s podčrtano seksualno močjo izza razmerja z moškim torej vstopajo v prvi plan, v dialogu z njimi pa Makučeva načtenja tudi vprašanje, kako močna, brezkompromisna je *nuja po pisanju*, sla po ustvarjanju: "Obožujem trenutke odhajanja od tebe, / ko vem, da bom pisala." Dikcija v pesmih je zadržana, lapidarna, a vendar polna citatov in aluzij na sodobno feministično literaturo, tako teoretično kot leposlovno. Zbirko v enaki meri soustvarja tudi avtorica risb Nevena Aleksovski, ki s svojo krhkostjo črte in močjo avtorske vizije podpira in razpira besedila v večpomenskost.

Tišima (Center za slovensko književnost)

"Vsi smo en pogled v stran od zloma," se glasi ena od gostih, enigmatičnih, sugestivnih zvočno-ritmičnih pesmi druge pesniške zbirke Uroša Praha *Tišima*. Kaos sodobnega sveta, negotovost družbenega preživetja, nezaposlenost in nezaposljivost, prekarno delo, očitno nepravilna urejenost sveta, pohlep, nasilje ter grabež, ki vlada v njem, so našli simbolično jezikovno pričevanje in uprizarjanje v pesmih, ki poimenujejo in priklicujejo to, kar v svetu potrošništva velja za grdo in nezaželeno: telesno, animalično, potisnjeno v nezavedno kot družbeno nesprejemljivo. Pesmi so polne telesnih izločkov, telesnih delov, udov ter 'prepovedanih' erotičnih fantazij; zdi se, kot da se v njih odraža prav družbena realnost, ki utišuje in zasužnjuje mlado generacijo Slovenije, Evrope in sveta, generacijo brez prihodnosti. Ta poezija je presenetljivo živa, žilava, odporna in uporna: semantični in s tem vrednotenjski izpraznjenosti sveta, v katerem se bodeča žica imenuje tehnična ovira, se upira z invencijo načina poimenovanja. V tej poeziji ne manjka humorne distance niti samoironije, ostre in direktne. Ne manjka niti jeze niti nasilja: destrukcija slabega je potrebna in zaželena, seveda z vizijo boljšega, pravičnejšega in kompleksnejšega sveta, ki jo ta poezija prav gotovo ima.

Druga obala (Center za slovensko književnost)

V zbirki *Druga obala* Petra Semoliča se je zgodil opazen odmik od avtorjevega dosedanjega opusa, ki od njegovih pesniških začetkov v devetdesetih letih gradi izrazito individualno poetiko, temelječo predvsem na osebni, intimni izkušnji. V tej zbirki se bralec namreč sreča z množico likov iz različnih zgodovinskih obdobj in geografskih pokrajin, vse od obče znanih oseb (zgodovinskih, mitoloških in literarnih), do morilcev, izobčencev in anonimnežev. V *Drugi obali* avtor dosledno tematizira smrt in minevanje. Izrisuje ju kot posameznikovo in kot kolektivno izkušnjo. Pričujočo zbirko se zato da brati kot nekakšno portretno knjigo mrtvih oziroma knjigo o različnih načinih izražanja smrti.

Pesmi so nabite z detajli iz sodobnega življenja, politične in družbene sprotnosti, a te v besedilu le poblisnejo tu in tam, s perspektive, primerne za vsakokratno govorko oz. govorca, in sprožajo v bralki ali bralcu številne asociacije. To je pisava, ki se ves čas samoreferencialno zaveda svojih omejitev prav tako kot svoje moči.

Peter Semolič je napisal več pesniških zbirk. Že petkrat je bil med nominiranci za Veronikino nagrado, in sicer za zbirke Meja, Barjanski ognji, Prostor zate, Pesmi in pisma ter Rimska cesta. Zbirka *Druga obala* je njegova šesta nominacija.

Delta (Center za slovensko književnost)

Prvenec Kaje Teržan je presenetljiv v več pogledih: gre za presenetljivo kompleksno izkušnjo človeka, ki je kljub mladosti marsikaj preživel in ob tem ohranil svojo integriteto, z natančnim zavedanjem, da se proces vzpostavljanja integritete v sodobnem svetu nikoli ne zaključijo, da si je treba 'svobodni dihi' izboriti tako rekoč vsak trenutek znova, vendar ne z nasiljem, ne s ponotranjenim neoliberalističnim plenjenjem in izkoriščanjem vsega in vsakogar. V pesmih se vzpostavlja drugačen vzor sobivanja, temelječ na sočutju, na zavedanju, kako pozitivno majhni smo v totalnosti sveta in kako nepomembna so naša naprezanja po uspehu, družbeni moči, osebni uveljavitvi, bogastvu, ne da bi zmanjševali empatijo razumevanja teh naporov.

Pesniško zbirko prežema nekakšna modra zadržanost, vdanost v procese življenja in hkrati budna distanca do sebe in svojega položaja v svetu. Govorica se dostikrat pretrga na mestih, kjer se

bistvenega ne da dotakniti z besedami, ampak le z molkom med njimi, ta pretrganost govorce, osredotočena na utripajoče razmerje med lirsko govorko in svetom, pa odpira prostor poesisa tudi za bralke in bralce.

Na jubilejni podelitvi Veronikine nagrade bo letos nekaj več nostalgije. V programu bo sodeloval prvi Veronikin nagrajenec Iztok Osojnik, takratni predsednik Društva slovenskih pisateljev Evald Flisar in Ciril Zlobec kot prvi predsednik Veronikine žirije. Ob veliki Veroniki je Fit media kot pobudnik in organizator Veronikine nagrade letos prvič razpisala literarni natečaj za zmagovalca Male Veronike med slovenskimi srednješolci. Zmagovalec je bil Urban Janjič s kranjske gimnazije. Tako se je odločila strokovna žirija. A na spletnem glasovanju so mladi izbrali za lavreata Gašperja Perca s Srednje zdravstvene šole v Celju. Tudi spletni zmagovalec bo stopil na pesniški oder.

Nedavno je Fit media razglasila letošnjega prejemnika Zlatnika poezije, dvanajstega po vrsti. To je tržaški pesnik Marko Kravos. Tone Pavček je o njegovih pesmih zapisal, da se ne starajo, kritika pa, da je njegova avtorska poetična invencija – duhovita radoživost.

Prijatelji in podporniki Veronikine nagrade in Zlatnika poezije so: Mestna občina Celje, Riko, Jak, Pivovarna Laško Union, Abanka, Zavarovalnica Triglav, Zlatarna Celje.

Doslej so Veronikino nagrado za najboljšo pesniško zbirko leta v Sloveniji prejeli: Iztok Osojnik, Aleš Šteger, Josip Osti, Ciril Zlobec in Marjan Strojan, Milan Jesih, Miklavž Komelj, Milan Dekleva, Erika Vouk, Ivo Svetina, Ervin Fritz, Taja Kramberger in Tone Pavček, Milan Dekleva, Jože Snoj, Andrej Medved, Barbara Korun, Primož Čučnik, Karlo Hmeljak, Petra Kolmančič, Meta Kušar.

Tudi letos bo Veronika spraševala, koliko literatura, poezija pomaga odkrivati našo družbeno in individualno identiteto.

Za več informacij: Jože Volfand, 03/42 66 700, joze.volfand@fitmedia.si.